

Tekst: Mirsad Mujović, PhD

A, zašto je to tako?

Suvremena humanistička poruka glasi ovako:

\ "Nema više vlasti nego što smo mi sami. Mi donosimo zakone; Mi definišemo vrijednosti; Mi određujemo način na koji hoćemo da živimo.\ "

Brad Scott ("Streams of Confusion") daje listu ideja koje obelježavaju ljudski napredak: "Zakone donosi čovjek, a ne Bog; svaka osoba posjeduje osobene moralne principe; čovjek je po svojoj prirodi dobar, ali ga zajednica pokvari; lična sreća je mjerilo i svrha uspješnog življenja; čovjek je životinja; materija i ekonomija su pokretači svih promjena; samo robovi i glupaci sputavaju svoju volju i prohtjeve; nema Boga osim naše savjesti."

Na drugom mjestu, jedan od osnivača svjetske organizacije za mentalno zdravlje \ "World Federation for Mental Health\ ", poznati kanadski psihijatr G. Brock Chisholm za kaže:

"Ako hoćemo da vladamo svijetom, neophodno je iz ljudskih glava izbiti individualizam, lojalnost prema porodičnim tradicijama, nacionalni patriotizam i religijske dogme..."

Ovakvim odnosom G. Brock najavio novu interpretaciju moralnih vrijednosti, koje će svoje dogme traziti i crpiti iz svakojakih razvijenih tehnologija i tehničkih dostignuća, koje nagovaraju čovjeka da vjeruje da za sve probleme i izazove postoje rješenja, a ona se nalazi u rukama razvijene nauke.

Od dana stvaranja čovjeka, kada je Eva (Hava) nagovorena da pojede zabranjeno voće, pa do današnjih dana, nisu se promjenile želje pobunjenog čovjeka, da sjedi na Tronu Božije moći.

I ako se svaka generacija suočava sa specifičnim izazovima, na koji način očuvati vjerovanje i autentični način života, sve one imaju i nešto zajedničko. **Svaka generacija mora da odluči da li je vjera, u našem slučaju Islam, superiornija od Nietzsche-a; da li je Bog pametniji od Plato-na; da li je sloboda bolja od totalitarizma; da li je Božije stvaranja superiornije od teorije evolucije; da li je**

Božije stvaranja superiornije od slučajnosti; da li je Istina bolja od laži; da li je ljepota bolja od ružnoće; da li je ljubav bolja od mržnje; da li je moralni apsolutizam bolji od moralnog relativizma...

Živimo u vremenu kada se sve više govori da ljudski život ima smisla samo onda kada možemo da ga kreiramo po vlastitoj želji.

“Mi gradimo srećan život ovdje i sada, naša inteligencija i naše određivanje principa su nam dovoljni za uspjeh i sreću. Uslovi za naš prosperitet jesu neograničena sloboda u odnosu na bilo šta i na bilo koga.”

Nije teško predvidjeti posljedice ovakvih uputa koje nagovaraju mlade na ponašanje bez granica. Razmišljanja da je život najsadržajniji ako se prati lični interes sve više dovodi društvenu klimu do ivice sloma.

Danas, suočeni sa sve većim problemima i izazovima, nikome nije jasno šta se dešava sa generacijama koje rastu.

A, to što se dešava dobro ilustruje i sljedeći primjer.

Prema rezultatima ispitivanju javnoga mišljenja (USA - 1996.) 72% ispitanika smatra da su moralni standardi u opadanju. Pri istom ispitivanju, na pitanje da definisu lične moralne vrijednosti, više od 1/3 ispitanika je ljutito odgovorilo i reklo da su moralni standardi isključivo lična stvar. Tako se moral, na koga se do skora gledalo sa univerzalnim poštovanjem, danas ostavlja pojedincu da ga određuje jer mu nema mjesta u “modernom i naprednom” društvu. Na ovim osnovama se rađaju sve druge pretpostavke koje čine da moderna društva sve više liče na zajednice kakve do sada nismo poznavali.

Posljedice pada moralnih standarda se odražavaju na društvene odnose, na filozofiju, psihologiju, politiku, obrazovanje i sve druge sfere ličnog i društvenog ponašanja.

Prilikom predsjedničkih izbora u USA (1996), 64% glasača je vjerovalo da Clinton nema izgrađene moralne principe, međutim 62% glasača se izjasnilo da to ne treba da bude nikakva smetnja da iznova bude izabran za predsjednika vodeće zemlje “slobodnog” svijeta...

Ne tako davno, krajem druge polovine dvadesetog stoljeća, džaci su, i u državnim školama, učeni vrijednostima zasnovanim na univerzalnim religijskim principima. Danas ih u školama uče da je svemir postao ili slučajno - da nema svrhe, da je iracionalan, da život nema svoga krajnjega cilja, ili na temeljima vjerovanja da je Jesus Christ (Isa a.s.) na sebe "preuzeo sve ljudske grijehe", te je tako otvorio put za slobodno, sretno i svakojako ponašanje.

Ljudski sistem zakona postaje sve slabiji i sve je više u zabludi. Kojem društvenom sloju, organizaciji ili pojedincima povjeriti da vodi društvo i određuje norme ponašanja?

Nekada je to bila država i društvo, u širem i užem smislu, ali ovo je odavno prestalo da funkcioniše. Čini se, da je još jedino familija ostala kao zadnja linija odbrane, ali i koja se nalazi pod žestokim udarima "sloboda i ravnopravnosti."

Može se slobodno reći da se zanemaruje, ili da je čak izdata budućnost djece, jer je familija kao osnovna ćelija društva, izgubila smisao u drastičnoj borbi za materijalnim dobrima, ili u promjeni njene definicije koja dolazi od abnormalnih pojedinaca ili grupacija.

Ovo stoljeće je zabilježeno i po tome što su se žene ušle u sve sfere javnoga života. Ova emancipacija jeste plod, ničeg drugog, do marksističke filozofije. Danas se razvitak jednoga društva mjeri po tome koliko su u njemu žene "emancipovane" i kako se društvo prema njima odnosi.

Briše se, ili je skoro izbrisana, granica odgovornosti na relaciji žena-muškarac, sve je dozvoljeno. Tradicionalna podjela nestaje sa scene i prepušta ulogu "suvremenom" obliku organizovanja familije.

Duboku su potkopani zdravi temelji koji obezbeđuju normalan razvoj ličnosti. Sve je više izražena ženina želja za "emancipacijom" kod djece izaziva promjene u ponašanju, najpre zbog njene odsutnosti, a onda zbog službenog odnosa prema njima. Majčina opsesija da po svaku cijenu radi sve drugo, osim ono što je vezano brak i familiju, ima za rezultat i smanjen natalitet.

Današnja familija smatra roditeljsku ulogu totalno neobaveznom i dobrovoljnom i koja se određuje cijenom koštanja izrazenom u trošenju vremena i para čime, zbog materijalne računice, dolazi sve više u kategoriju luksuza.

Suvremeni način života osporava familiji pravo da bude prirodno i biološki određena, jer joj on ljudskim zakonima mijenja i određuje ulogu i sadržaj, shodno stepenu \ "napretka\ " i razvoju društva.

Danas se javljaju lideri koji bi htjeli da vide ženu i u ulozi majke, ali samo zato da bi se obezbjedila prosta reprodukcija društva, nakon čega bi prestali da "uvoze" milione ljudi iz čitavoga svijeta, koji obezbjeđuju potrebnu radnu snagu neophodnu za održavanje visokog standarda potrošačkih navika.

Zaostajanjem u duhovnim, ali i fizičkim vrijednostima, te u sve višoj trci za zaradom, familija je postala čisti proizvođač malobrojnih ljudi. Gubeći sva druga značenja osim potrošačke jedinice, ona je postala totalno dezorjentisana, a njena uloga svedena na zajedničko konzumiranje i korištenje materijalnih dobara koja dolaze iz cijeloga svijeta. Ostali problemi dolaze sami po sebi.

Proučavanje koje se sproveo "Rutgers University", govori o tome da se amerikanaca sve manje odlučuju na brak. "Ako i brak postoji u njemu nema sreće, što na kraju rezultira velikom procentu razvoda", stoji u zaključku.

Isto ispitivnje je zaključilo da 54,6% djevojaka i 62% muškaraca vjeruje da je "divlji brak" (zajedničko življenje bez ikakvih drugih obaveza) dobra ideja, dok 50% maloljetnika vjeruje da su vanbračna djeca "neophodne žrtve suvremenog života."

(David Papenoe and Barbara Dafoe Whitehead, "The State of our Unions: The Socicla Health of Marriage in America," – The Natioinal Marriage Project, Rutgers Universiity, 1999)